

MR. DEPUTY SPEAKER.—First of all, I should not be misunderstood. what I said is this whenever any matter in the name of a Minister is here, he must authorise some other Minister who should promptly say so. As it is, when I called upon the Minister, I was gazing at the Treasury Benches. Then, Hon. Chief Minister waived his hand towards Law Minister who then stood up and began to read. So, this is not such a huge matter. For the information of hon. Members I would like to quote the procedure laid down in Practice and Procedure of Parliament by Kaul—page 833.

“When a Minister wants to lay on the Table any paper or document, the concerned Ministry forwards to the Secretariat twenty-one copies of the paper complete in all respects, including one copy duly authenticated by the Minister concerned, two clear days before the date on which the Minister proposes to lay it on the Table. In Special circumstances, however, the Speaker may, on request, permit a Minister to lay a paper at a short notice. A Minister not of the Ministry concerned cannot lay the paper, without giving prior intimation to the Speaker.”

Reported news item about Cancellation of Kannada

Language by Maharashtra Government

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ಸಿರಾ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇವತ್ತು ನಾನು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರುವ ವರ್ಷ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಂದಿದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಬಹಳ ಕಾತುರತೆಯಿಂದ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ನೋಟೀಸ್‌ನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ವರದಿಯಾಗಿದೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—A calling attention notice has already been given in this subject. If the Government is ready to reply we will take it up.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ಮೋಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೂ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ 2 ವಂದಿ ನಿಯೋಗ ಒಂದು ಬೇಗಾನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವಸವಿ ನೀಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರುವ ವರ್ಷದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೀಡಿಯಂ ಆಫ್ ಇನ್‌ಕ್ವಿರಿ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನೀವು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥವಾದವನ್ನು ನಾನು ಹೂಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೂ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ಇದರಿಂದ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಫರ್ಷಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ we must try to put an end to such things. Even Minority Language Commission have openly said in this matter in several reports, that our State Government has given full benefits and support to people who learn Marathi, and other languages within our State. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ

ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥವರೇ ಇರಲ್ಲಿ, ತೆಲಗಂ, ತಮಿಳು, ಉರ್ದು ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆ ಇರಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಲಾಂಗ್ವೇಜ್ ಕಮಿಷನ್‌ರವರು ವರದಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಅಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಅನುಮತಿಯ ಮೇಲೆ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ರದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಕೊಲ್ಲಾಪುರ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನತೆಗೆ ಬಹಳ ಅನಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I have already told the hon. Members that a calling attention notice has already been given. If the Government is in a position to reply, I have no objection to take it up.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇವತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ದೊಡ್ಡ ಕುತೂಹಲ, ಕಳವಳದಿಂದ ಎತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಈಗ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಆಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಗೆಜಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಫಾಯಿಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, “ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗುವುದು ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರು ಗೆಜಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಫಾಯಿಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಗೆಜಿಟ್‌ನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಅದೇ ರೀತಿ ಗೆಜಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಫಾಯಿಲ್ ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜ ವಾದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ನಾವು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಬರೆಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ನಾವು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ, ಅವರು ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇ ತಪ್ಪನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸ ಬಿಡೋಣವೆನ ತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅದು ನಮ್ಮ ಆ್ಯಟಿಟ್ಯೂಡ್ ಅಲ್ಲ. ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳೋಣ. ಅವರು ಅದನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಾದರೆ ಕೇಂದ್ರದವರಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರೇ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದವರು ನಮಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ, ನಾವು ಅವರನ್ನು ಕರೆದು ಸೂಕ್ತ ವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಒಂದು ಆದೇಶ ಏಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಹೋಗಿದೆ. ೧೫-೨೦ ಪರ್ಟಿಂಟ್ ಜನರು ಎಲ್ಲಿಯೇ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತೃಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥವರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಸ್ಕೂಲ್ ವೆಗ್ಗರೆ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಇಂಥ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿರಲಾರದು ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಅದರೂ ಇದರ ನಿಜಾಂಶವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅತಿಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣ.—೩೧೨ ಅರ್ಟಿಕಲ್ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಅಡ್ಡ್‌ರ್ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

MATTER UNDER RULE 312.

(Re : Lathi charge upon Student at Dharwar on 2nd March 1975)

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೇಳೇನರಸಿಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪೊಲೀಸರಿಂದ ಲಾಠಿ ಪ್ರಹಾರ ನಡೆದು ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಆಸ ತ್ರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಏಟು ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಂದೂ ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪೊಲೀಸರ ವರ್ತನೆ ಏನು ಇದೆ ಯಾವ ಒಂದು ಅವಮಾನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಕಡೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಗಮನಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಖಂಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂತ, ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಇದೇ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಮಾಡಬೇಕು, ಕೆಲವರು ಬೇಡ ಎಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ವಿದ್ಯಾಮಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ